

Sygn. akt VIII GC 291/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Górską

Protokolant st. sekr. sądowy Marta Perkowska

po rozpoznaniu w dniu 4 stycznia 2017 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa U. 3 Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko W. B.

o zapłatę 122.400,39 zł

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda U. 3 Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. na rzecz pozwanej W. B. kwotę 7200 zł (siedmiu tysięcy dwustu złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt **VIII GC 291/16**

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 17 maja 2016 r. (k. 4-10) powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanej W. B., prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...) W. B., kwoty 122.400,39 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, iż pozwaną W. B. łączyła z (...) Bank spółką akcyjną z siedzibą w W., umowa bankowa z dnia 14 lipca 2011 r. (umowa nr (...)), na podstawie której bank oddał pozwaną do dyspozycji środki pieniężne w wysokości ustalonej umową, a pozwana zobowiązała się do ich zwrotu wraz z odsetkami – w ustalonych terminach spłaty. Pozwana nie wywiązała się z ciążącego na niej zobowiązania, wobec czego bank skorzystał z przysługującego mu uprawnienia do wypowiedzenia umowy, co spowodowało wymagalność roszczenia wobec pozwanej. Następnie bank wydał bankowy tytuł egzekucyjny, stwierdzając wysokość należności banku wobec pozwanej. Na podstawie bankowego tytułu wykonawczego bank prowadził postępowanie egzekucyjne, które nie doprowadziło do zaspokojenia jego roszczenia. W dniu 27 kwietnia 2014 r., bank zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności, na podstawie której bank scedował na powoda ogół praw i obowiązków przysługujących mu z tytułu umowy bankowej zawartej ze stroną pozwaną. Powód wezwał pozwaną do zapłaty, jednak pomimo wezwania pozwana nie wykonała zobowiązania.

Powód wyjaśnił, iż na dochodzoną przez niego kwotę składają się: kwota 84.377,93 zł tytułem należności głównej (kapitału), kwota 3.720,33 zł tytułem skapitalizowanych odsetek umownych (za okres od dnia zawarcia umowy do dnia

jej rozwiązania, według umownej stopy procentowej), a także kwota 34.302,13 zł tytułem skapitalizowanych odsetek za opóźnienie (liczona od kwoty 84.377,93 zł od dnia następującego po dniu rozwiązania umowy między bankiem a pozwaną do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu, według umownej stopy procentowej).

W odpowiedzi na pozew złożonej w dniu 23 sierpnia 2016 r. (k. 172-173, 179) pozwana W. B. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Pozwana zarzuciła, iż powodowi nie przysługuje w niniejszej sprawie legitymacja procesowa, bowiem z umowy przelewu wierzytelności z dnia 27 kwietnia 2015 r. (umowa nr (...)) nie wynika, iż powód nabył wierzytelność przysługującą bankowi wobec pozwanej. Pozwana wyjaśniła, iż przedmiotem umowy cesji może być jedynie wierzytelność oznaczalna, zaś z umowy oraz załącznika do niej nie wynika, aby przedmiotem umowy była wierzytelność względem pozwanej.

Pozwana zarzuciła również, iż powód nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia. Wyjaśniła, iż z zawartej pomiędzy nią a bankiem umowy kredytu (umowa nr (...)) wynika, iż kwota udzielonego kredytu wynosi 95.494,74 zł, zaś bankowy tytuł egzekucyjny został wystawiony na kwotę 85.404,31 zł (należność główna). Pozwana wskazała, iż zabezpieczeniem wykonania umowy było przewłaszczenie przez bank prawa własności pojazdu marki N. (...) w udziale wynoszącym 49/100 (umowa przewłaszczenia z dnia 18 lipca 2011 r.). Pozwana pozostała właścicielem pojazdu w udziale 51/100. Przysługujący pozwanej udział został sprzedany, a bankowi nadal przysługuje udział w ww. pojeździe. Bank wzywał pozwaną do wydania pojazdu pismem z dnia 28 maja 2013 r., w odpowiedzi na które pozwana poinformowała, iż jej udział został sprzedany w innym postępowaniu egzekucyjnym. Z tego względu powodowi nie przysługuje roszczenie we wskazywanej przez niego wysokości, gdyż bankowi nadal przysługuje udział 49/100 w ww. pojeździe i ta część, zgodnie z umową przewłaszczenia, zaspokaja roszczenie banku (zgodnie z § 3 ust. 4 umowy w przypadku wypowiedzenia umowy kredytu własność pozostałego udziału przechodziła na bank).

Ponadto pozwana – wyjaśniając powyższy zarzut braku wykazania wysokości roszczenia – podała, iż powód nie przedstawił dowodu na spłacenie przez pozwaną pozostałej części kredytu. Pozwana zaznaczyła przy tym, iż początkowo regulowała swoje zobowiązanie, a powód nie wykazał, jaka część pozostała pozwanej do spłacenia. Nie wynika to natomiast z wyciągu z ksiąg rachunkowych. Z uwagi zaś na upływ czasu i zagubienie przez pozwaną części dokumentów dotyczących spłaty kredytu, winno zostać ustalone, jaką część zobowiązania pozwana spłaciła, a jaka pozostała do zapłaty.

Na rozprawie w dniu 4 stycznia 2017 r. (e-protokół z dnia 4 stycznia 2017 r., 00:03:43-00:11:50, k. 208, 212) pozwana z ostrożności procesowej zgłosiła również zarzut przedawnienia dochodzonego przez powoda roszczenia.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 lipca 2011 r. w S. pozwana W. B., prowadząca działalność gospodarczą pod firmą (...) W. B., na podstawie złożonego przez nią wniosku o udzielenie kredytu na zakup pojazdu, zawarła z (...) Bank spółką akcyjną z siedzibą w W. umowę kredytu (umowa nr (...)).

Na podstawie zawartej umowy bank udzielił pozwanej na okres 84 miesięcy kredytu w kwocie 95.494,74 zł, który miał zostać przeznaczony m. in. na sfinansowanie zakupu przez pozwaną samochodu marki N. (...) (rok prod. 2011, nr nadwozia (...)) za kwotę – zgodnie z dowodem zakupu – 90.720 zł (§ 1 w zw. z § 3 umowy). Kwota kredytu podlegała oprocentowaniu według zmiennej stopy procentowej, która w dniu podpisania umowy wynosiła 9,99% (§ 2 umowy). Bank również miał pobrać prowizję bankową w wysokości 5% kwoty kredytu (§ 2 umowy). Oprocentowanie kredytu miało podlegać zmianie w oparciu o wskaźnik WIBOR 3M (§ 7 umowy). Strony przewidziały również, iż bank może pobierać od pozwanej określone prowizje i opłaty (§ 8 umowy). W przypadku opóźnienia w terminowym regulowaniu przez pozwaną rat kredytu określonych w harmonogramie, bank mógł pobierać od niespłaconego kredytu podwyższone odsetki naliczane według stopy procentowej w wysokości średniego oprocentowania WIBOR dla 3-

miesięcznych lokal na rynku międzynarodowym z ostatnich 10 dni roboczych ostatniego miesiąca poprzedniego kwartału, powiększonej o 25 punktów procentowych, które wynosiły na dzień sporządzenia umowy 24% (§ 9 umowy).

Pozwana zobowiązała się natomiast względem banku do dokonania, w okresie objętym umową, spłaty rat kredytu wraz z odsetkami w miesięcznych ratach na rachunek bankowy nr (...) w terminach i kwotach określonych w harmonogramie spłat, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy (§ 4 umowy).

W umowie pozwana oświadczyła, iż wyraża zgodę na przeniesienie przez bank wierzytelności m. in. na towarzystwo funduszy inwestycyjnych tworzące fundusz sekurytyzacyjny albo na podmiot emisyjny (§ 10).

Strony umowy postanowiły, iż zabezpieczeniem spłaty przez pozwaną kredytu będzie przewłaszczenie pojazdu N. (...) (rok prod. 2011, nr nadwozia (...)) wraz z jednoczesną cesją praw z umowy ubezpieczenia AC, odnawialną w całym okresie kredytowania (§3 umowy). W przypadku utraty ww. pojazdu lub znacznego spadku wartości bank pod rygorem wypowiedzenia umowy mógł wezwać pozwaną do spłaty całości lub części zadłużenia, wezwać pozwaną do ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia albo podwyższyć oprocentowanie kredytu o 3 punkty procentowe (§ 12 umowy).

Zgodnie ze sporządzonym harmonogramem spłat (załącznik nr 1 do umowy) pozwana miała spłacić bankowi kredyt w 84 różnych ratach począwszy od dnia 25 sierpnia 2011 r. do dnia 25 lipca 2018 r. Łącznie pozwana miała zapłacić bankowi w ratach kwotę 133.417,22 zł (w tym sumę kapitału w kwocie 95.494,74 zł oraz odsetki w kwocie 37.922,48 zł).

W dniu zawarcia umowy pozwana poddała się również z tytułu zobowiązań wynikających z ww. umowy egzekucji do kwoty 190.989,48 zł do dnia 25 lipca 2019 r. na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego. Jednocześnie poddała się egzekucji co do wydania przedmiotu zabezpieczenia.

dowód:

- umowa kredytu z dnia 14 lipca 2011 r. nr (...) (k. 152-154),
- oświadczenie o poddaniu się egzekucji z dnia 14 lipca 2011 r. (k. 155-156),
- załącznik nr 1 – harmonogram spłat (k. 157-159)
- wniosek o udzielenie kredytu z dnia 14 lipca 2011 r. (k. 160-161).

W wykonaniu postanowień umownych dotyczących zabezpieczenia zobowiązania pozwanej W. B. co do spłaty kredytu na podstawie umowy z dnia 14 lipca 2011 r. nr (...) na rzecz banku (...) S.A. w dniu 18 lipca 2011 r. w S. pomiędzy pozwaną a bankiem została zawarta umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie.

Na podstawie zawartej umowy, w celu zabezpieczenia zobowiązania pozwanej wobec banku pozwana przeniosła na bank udział 49/100 w prawie własności pojazdu N. (...) (rok prod. 2011, nr nadwozia (...)), zaś sama pozwana pozostawała współwłaścicielem ww. pojazdu w udziale 51/100. W przypadku spłaty przez pozwaną kredytu wraz z odsetkami i innymi kosztami udział 49/100 w prawie własności pojazdu miał przejść z powrotem na pozwaną, a bank zobowiązał się do złożenia stosownego oświadczenia. Z kolei w przypadku m. in. wypowiedzenia przez bank umowy kredytu lub niedotrzymania przez pozwaną warunków umowy przewłaszczenia pozostały udział w prawie własności pojazdu (51/100) miał przejść na rzecz banku bez konieczności składania przez którąkolwiek ze stron oświadczenia w tym zakresie (§ 3 umowy). Pozwana miała prawo do używania pojazdu, do czasu żądania jego wydania przez bank, przy czym pozwana poddała się w zakresie wydania pojazdu egzekucji. Jednocześnie pozwana zobowiązała się do niezbywania swojego udziału oraz nieoddawania pojazdu w używanie osobie trzeciej (§ 5 i § 10 umowy).

dowód:

- umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie z dnia 18 lipca 2011 r. (k. 174-175).

W 2012 r. przeciwko pozwanej W. B. oraz C. Z. T. było prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. O. postępowanie egzekucyjne o sygn. akt KM 2702/12 z wniosku Wspólnoty Mieszkaniowej (...) przy ul. (...) w S..

W dniu 28 sierpnia 2012 r. w ramach prowadzonego postępowania egzekucyjnego komornik sądowy dokonał zajęcia pojazdu N. (...) (rok prod. 2011, nr nadwozia (...)). Bank S.A. powziął wiedzę o tym zajęciu; w związku z tym dnia 17 września 2012 r. zwrócił się do komornika sądowego z pismem, w którym oświadczył, iż nie wyraża zgody na sprzedaż przysługującego mu udziału 49/100 w zajęтым przez komornika pojeździe.

Ostatecznie w dniu 8 listopada 2012 r. udział 51/100 w ww. pojeździe został zbyty w drodze licytacji publicznej na rzecz J. S. za kwotę 32.520,33 zł netto (40.000 zł brutto). O sprzedaży komornik sądowy poinformował bank w piśmie z dnia 28 marca 2013 r.

dowód:

- protokół zajęcia ruchomości z dnia 28 sierpnia 2012 r. (k. 176),
- faktura VAT nr (...) z dnia 8 listopada 2012 r. (k. 177),
- dokumenty znajdujące się w załączonych aktach postępowania egzekucyjnego o sygn. akt KM 2702/12 prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. O.: pismo z dnia 17 września 2012 r. (k. 73), pismo z dnia 28 marca 2013 r. (k. 151).

Pozwana W. B. początkowo spłacała bankowi (...) S.A. należne mu raty kredytu. Po pewnym czasie zaprzestała jednak spłacania kredytu, w związku z czym – po wezwaniu pozwanej do zapłaty – bank skierował do pozwanej w dniu 22 stycznia 2013 r. wypowiedzenie umowy kredytu z dnia 14 lipca 2011 r. nr (...), wskazując, iż stanie się skuteczne po upływie 30-dniowego terminu wypowiedzenia. W treści wypowiedzenia poinformowano pozwaną, iż bank rozważy cofnięcie wypowiedzenia w przypadku uregulowania przez pozwaną dotychczas powstałych zaległości w spłacie kredytu. Pozwana nie uregulowała wówczas żądanych należności.

dowód:

- wypowiedzenie umowy z dnia 22 stycznia 2013 r. (k. 162).

W dniu 20 maja 2013 r. bank (...) S.A. wystawił przeciwko pozwanej W. B. bankowy tytuł egzekucyjny ((...) nr (...)), w którym zadłużenie pozwanej względem banku zostało określone na łączną kwotę 92.938,94 zł (według stanu na dzień 20 maja 2013 r.), wynikające z umowy kredytu z dnia 14 lipca 2011 r. nr (...).

Na kwotę wskazaną w (...) składały się – zgodnie z jego treścią – następujące kwoty:

- 85.404,31 zł tytułem należności głównej (niespłacony kapitał),
- 3.720,33 zł tytułem odsetek umownych za korzystanie z kapitału za okres od dnia 20 lipca 2011 r. do dnia 5 marca 2013 r. (według stopy procentowej 10,28%),
- 3.754,30 zł tytułem odsetek za opóźnienie od kwoty niespłaconego kapitału za okres od dnia 31 października 2012 r. do dnia 20 maja 2013 r. (według stopy procentowej 18%),
- a także 60 zł tytułem opłat i innych prowizji.

Zgodnie z treścią (...) bank miał naliczać pozwanej dalsze odsetki.

dowód:

- bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 20 maja 2013 r. nr (...) (k. 163).

Pismem z dnia 28 maja 2013 r. bank (...) S.A. wezwał pozwaną W. B. do wydania w terminie 7 dni od doręczenia pisma pojazdu N. (...) (rok prod. 2011, nr nadwozia (...)) wraz z kompletem dokumentów i kluczyków albo do spłaty zadłużenia w kwocie 93.389,13 zł.

W odpowiedzi na powyższe wezwanie pozwana poinformowała bank, iż jej udział w prawie własności ww. pojazdu został sprzedany w postępowaniu egzekucyjnym.

dowód:

- pismo z dnia 28 maja 2013 r. (k. 178).

Następnie, w dniu 29 maja 2013 r., na skutek wniosku banku (...) S.A., Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim, I Wydział Cywilny, w sprawie o sygn. akt I Co 1707/13, nadał bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 20 maja 2013 r. ((...) nr (...)) klauzulę wykonalności na rzecz banku a przeciwko pozwanej W. B., zastrzegając, iż ów tytuł uprawnia bank do egzekucji kwoty 190.989,48 zł. Jednocześnie zasądzone od pozwanej na rzecz banku kwotę 67 zł tytułem postępowania o nadanie klauzuli wykonalności. Na podstawie (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności bank próbował zaspokoić swoje roszczenie w postępowaniu egzekucyjnym, jednak okazało się ono bezskuteczne.

dowód:

- wniosek z dnia 20 maja 2013 r. (k. 164),
- postanowienie Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim, I Wydział Cywilny, z dnia 29 maja 2013 r., sygn. akt I Co 1707/13 (k. 165-166).

W dniu 27 kwietnia 2015 r. we W., w kancelarii notarialnej przed asesorem notarialnym B. F., bank (...) S.A., i powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W., reprezentowany przez (...) spółkę akcyjną z siedzibą we W., zawarli umowę przelewu wierzytelności (umowa nr (...)).

Na podstawie umowy bank przeniósł na powoda przysługujące bankowi wierzytelności z tytułu zawartych przez bank umów kredytu wraz z zabezpieczeniami. Przenoszone przez bank na powoda wierzytelności zostały wyszczególnione w załączniku nr 1 oraz załączniku nr 2 do umowy. Dodatkowo obydwa załączniki zostały sporządzone w formie elektronicznej – na płycie CD, opatrzonej hasłem zawartym w załączniku nr 3. Płyta CD wraz z załącznikami nr 1 i 2 w wersji elektronicznej oraz załącznik nr 3 miała zostać powodowi przekazana przez bank w terminie 2 dni roboczych od uiszczenia pierwszej raty ceny z tytułu umowy (§ 3 i § 4 umowy).

Pismem z dnia 8 maja 2015 r. (...) S.A., działając w imieniu powoda (...) zawiadomiła pozwaną W. B., iż bank przeniósł na powoda wszelkie prawa i obowiązki z tytułu zawartej z pozwaną umowy kredytu z dnia 14 lipca 2011 r. nr (...). Jednocześnie wezwała pozwaną do uiszczenia na rzecz powoda w terminie do dnia 22 maja 2015 r. kwoty 115.781,92 zł, w tym kwoty 84.377,93 zł tytułem należności kapitałowej oraz 31.403,99 zł tytułem naliczonych odsetek.

Bank pismem z tego samego dnia również zawiadomił pozwaną, iż dokonał sprzedaży przysługującej mu względem pozwanej wierzytelności z tytułu umowy kredytu z dnia 14 lipca 2011 r. nr (...) na rzecz powoda. Jednocześnie wskazał, iż w sprawie wierzytelności pozwana powinna kontaktować się wyłącznie z powodem oraz wszelkich wpłat dokonywać zgodnie z informacjami przekazanymi przez powoda.

dowód:

- umowa przelewu wierzytelności z dnia 27 kwietnia 2015 r. nr (...), Rep. A (...) (k. 128-149),
- zawiadomienia z dnia 8 maja 2015 r. (k. 150, 151),

W prowadzonych przez powoda księgach rachunkowych według stanu na dzień 17 maja 2016 r. pod numerem (...) widniały zapisy, zgodnie z którymi z tytułu umowy przelewu wierzytelności z dnia 27 kwietnia 2015 r. nr (...) powód ma względem pozwanej W. B. nabytą od banku (...) S.A. wierzytelność w łącznej kwocie 122.400,39 zł, na którą składała się: kwota 84.377,93 zł tytułem kapitału oraz 38.022,46 zł tytułem odsetek, która wynika z umowy kredytu z dnia 14 lipca 2011 r. nr (...).

dowód:

- wyciąg z ksiąg rachunkowych z dnia 17 maja 2016 r. (k. 122),
- wydruk (k. 123).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Dochodzone w niniejszej sprawie roszczenie powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wywodził z cesji wierzytelności na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 27 kwietnia 2015 r. nr (...) zawartej z bankiem (...) spółką akcyjną z siedzibą w W., któremu z kolei miała przysługiwać względem pozwanej W. B. wierzytelność z tytułu umowy kredytu z dnia 14 lipca 2011 r. nr (...). Powyższe dawało asumpt do uznania, iż podstawą żądania w niniejszej sprawie był art. 509 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm.; dalej: k.c.).

Na podstawie art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania (§ 1). Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2). Z kolei według art. 510 § 1 k.c. umowa sprzedaży, zamiany, darowizny lub inna umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzytelności przenosi wierzytelność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły. Istotnym jest, iż zgodnie z art. 511 k.c. jeżeli wierzytelność jest stwierdzona pismem, przelew tej wierzytelności powinien być również pismem stwierdzony.

Odnosnie wierzytelności, którą powód miał nabyć na podstawie umowy cesji, wskazać należy, iż zgodnie z twierdzeniem strony powodowej wierzytelność ta wynikała z umowy bankowej, a zatem materialnoprawną podstawą roszczenia był art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 140, poz. 939 z późn. zm.; dalej: pr. bank.), zgodnie z którym przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu (§ 1). Umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: strony umowy, kwotę i walutę kredytu, cel, na który kredyt został udzielony, zasady i termin spłaty kredytu, wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany, sposób zabezpieczenia spłaty kredytu, zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu, terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych, wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje, a także warunki dokonywania zmian i rozwiązywania umowy (§ 2).

Podstawowym zarzutem strony pozwanej był zarzut braku legitymacji procesowej czynnej przez powoda.

Zaakcentować należy, iż legitymacja procesowa (czynna albo bierna) należy do przesłanek materialnych (merytorycznych) każdego sporu sądowego, przez które to przesłanki należy rozumieć okoliczności stanowiące w świetle norm prawa materialnego warunki poszukiwania ochrony prawnej na drodze sądowej. Skoro legitymacja procesowa jest przesłanką merytoryczną, o której istnieniu przesądzają przepisy prawa materialnego, mające zastosowanie w konkretnym stanie faktycznym, nie zaś przepisy procesowe, jej brak nie prowadzi do odrzucenia pozwu, lecz do oddalenia powództwa (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 21 grudnia 2012 r., sygn. akt I ACa 1157/12, L.). Legitymację procesową czynną winien dysponować powód, a bierną – pozwany.

Legitymacja procesowa czynna przysługiwałaby powodowi, gdyby wykazał, iż została na niego przeniesiona wierzytelność banku (...) S.A. względem pozwanej. Pozwana zarzucała bowiem, iż taka wierzytelność nie została przeniesiona na powoda, bowiem powód nie zdołał okoliczności tej udowodnić za pomocą zaoferowanego materiału dowodowego.

W tym miejscu wyjaśnienia wymaga, iż zgodnie z dyspozycją przepisu art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Wyrażona w przepisie art. 6 k.c. reguła ciężaru dowodu w aspekcie materialnym ma ten skutek, że w przypadku nieudowodnienia zaistnienia okoliczności objętych twierdzeniem strony, na której spoczywa ciężar dowodu, należy przyjąć, iż okoliczności te nie wystąpiły, co z kolei powoduje konieczność przyjęcia, iż twierdzenie strony nie zostało udowodnione.

Należy również wyjaśnić, że zgodnie z przepisem art. 227 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101 z późn. zm.; dalej: k.p.c.) przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Powyższy przepis należy rozumieć w ten sposób, iż kryterium istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy ma charakter obiektywny, to znaczy o takim charakterze konkretnych okoliczności nie decyduje ani wola którejkolwiek ze stron, ani na jakiej podstawie faktycznej strona powodowa konstruuje swoje roszczenie, lecz przepisy prawa materialnego, określające jakie okoliczności przesądzają o istnieniu zgłoszonego roszczenia zarówno co do zasady, jak i wysokości. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 10 kwietnia 2014 r., sygn. akt I ACa 825/13, L.; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 27 listopada 2014 r., sygn. akt I ACa 752/14, L.). W konsekwencji sąd przy ustalaniu stanu faktycznego winien dokonać selekcji zgromadzonego materiału dowodowego, aby ustalony stan faktyczny umożliwił dokonanie subsumpcji i tym samym rozstrzygnięcie sprawy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 20 listopada 2014 r., sygn. akt I ACa 755/14, L.).

Nadto nadmienić wypada, iż na podstawie przepisu art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Z powyższego przepisu wynika podstawowa dla polskiego procesu cywilnego zasada swobodnej oceny dowodów, według której sąd ocenia zarówno wiarygodność zgromadzonego materiału dowodowego, jak i jego moc dowodową według własnego uznania, które nie jest równoznaczne z dowolnością; swobodna ocena dowodów winna odpowiadać procesowi rozsądnego rozważenia materiału dowodowego z uwzględnieniem zasad logicznego myślenia oraz zasad doświadczenia życiowego.

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy podkreślenia wymaga, iż ciężar udowodnienia okoliczności zarówno posiadania przez powoda legitymacji biernej (vide skutecznego przejścia wierzytelności) oraz wysokości dochodzonego roszczenia (gdyż zarzut dotyczący niewykazania wysokości roszczenia również został podniesiony przez pozwaną), spoczywał na powodzie i to on ponosił skutki procesowe sprostania temu ciężarowi.

Postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie Sąd przeprowadził na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w postaci dokumentów, których autentyczność nie została zakwestionowana przez strony. Pozwana jedynie wskazała, iż w jej ocenie przedstawiony przez stronę pozwaną wydruk (k. 123) oznaczony „Wyciąg z elektronicznego Załącznika nr 2 (...)” nie dowodzi temu, iż wskazana w nim wierzytelność od strony pozwanej została przeniesiona w takiej kwocie przez bank (...) S.A. na powoda. Ponadto przeważająca większość okoliczności faktycznych niniejszej sprawy nie była objęta przez strony sporem, a nadto znajdowała potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym z dokumentów, w tym znajdujących się w załączonych aktach postępowania egzekucyjnego. Bezsporne było w szczególności to, iż pozwaną łączyła z bankiem (...) S.A. umowa kredytu, a także, iż pozwana zaprzestała spłacać należne bankowi raty. Pozwana podniosła również, iż zabezpieczeniem wierzytelności banku było przewłaszczenie na zabezpieczenia przez bank udziału wynoszącego 49/100 w prawie własności pojazdu N. (...) (rok prod. 2011, nr nadwozia (...)). W związku z twierdzeniami pozwanej zawartymi w odpowiedzi na pozew powód został obowiązany do ustosunkowania się do treści odpowiedzi na pozew (k. 182), lecz mimo przedłużenia terminu na wniosek powoda (k. 189, 200), powód nie ustosunkował się do twierdzeń strony pozwanej – ani w piśmie, ani na rozprawie w dniu 4 stycznia 2017 r. (k. 208-212), wobec czego Sąd, mając na względzie potwierdzenie przez

pozwaną podnoszonych okoliczności za pomocą dokumentów, w tym z akt postępowania egzekucyjnego, uznał te okoliczności za przyznane przez stronę powodową.

Rozpoznając zarzut pozwanej w zakresie niedysponowania przez powoda legitymacją procesową czynną Sąd zważył, iż przelewem wierzytelności w rozumieniu art. 509 k.c. może być jedynie taka wierzytelność, która jest zindywidualizowana (skonkretyzowana), co oznacza, iż z treści stosunku prawnego muszą wynikać kryteria umożliwiające określenie przelewanej wierzytelności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1999 r., sygn. akt III CKN 423/98, OSNC 2000, Nr 5, poz. 92). W literaturze słusznie stawia się wymóg, aby stopień indywidualizacji był na tyle wystarczający, aby można było ustalić, która wierzytelność i z jakiego stosunku prawnego jest przedmiotem cesji (por. P. Sobolewski, w: Kodeks cywilny. Komentarz. Zobowiązania. Część ogólna. T. III A, Legalis 2017, kom. do art. 409 k.c.). Oczywistym jest w ocenie Sądu również, iż umowa cesji musi umożliwiać ustalenie osoby dłużnika, co do którego przysługuje cedentowi wierzytelność przenoszona na cesjonariusza.

Materiał dowodowy w niniejszej sprawie nie pozwalał na ustalenie, iż na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 27 kwietnia 2015 r. nr (...) powód nabył od banku (...) S.A. wierzytelność przysługującą mu względem pozwanej. Sama treść umowy nie wskazywała wierzytelności banku będących przedmiotem cesji, lecz w § 3 i § 4 odwoływała się do załączników nr 1 i nr 2, których powód nie złożył w niniejszym postępowaniu na poczet materiału dowodowego. Powód ograniczył się jedynie do przedłożenia rzekomego wyciągu z załącznika nr 2, wydrukowanego z elektronicznej wersji załącznika nr 2 (k. 123). Wprawdzie umowa w § 4 przewidywała przekazanie powodowi owego załącznika w wersji elektronicznej, lecz pozwana zaprzeczyła, aby przedłożony przez powoda wydruk w istocie stanowił wydruk z załącznika nr 2 w wersji elektronicznej. W ocenie Sądu zarzut strony pozwanej był uzasadniony, gdyż przedłożony przez powoda wydruk nie pozwalał na weryfikację, czy w istocie pochodzi z elektronicznego załącznika nr 2 i odzwierciedla jego rzeczywistą treść. Pomimo zarzutu strony pozwanej powód nie zaoferował Sądowi ani kopii pisemnej wersji załącznika nr 2 (który zgodnie z treścią umowy strona powodowa musiała otrzymać), ani możliwości potwierdzenia treści owego wydruku z treścią załącznika w wersji elektronicznej.

Z powyższych względów w ocenie Sądu strona powodowa nie zdołała udowodnić, iż na podstawie umowy cesji stała się wierzycielem pozwanej, wobec czego nie wykazała, aby przysługiwała jej legitymacja procesowa czynna.

Skuteczność zarzutu nieposiadania przez powoda legitymacji procesowej czynnej był wystarczający dla oddalenia powództwa. Wskazać jednak należy, iż słuszny okazał się również w ocenie Sądu kolejny z zarzutów pozwanej, a mianowicie zarzut braku wykazania wysokości dochodzonego roszczenia.

Podstawowe znaczenie dla uznania zasadności owego zarzutu miało to, iż z umowy przelewu, z której powód wywodził swoje roszczenie, nie wynikała wysokość wierzytelności, jaką miałby nabyć powód od banku (...) S.A. Powtórzyć w tym miejscu należy rozważania dotyczące niewykazania przez powoda przejścia wierzytelności – umowa przelewu nie pozwalała na ustalenie, iż powód nabył wierzytelność banku względem pozwanej, ani na ustalenie wysokości takiej wierzytelności, zaś powód nie sprostał ciężarowi udowodnienia ani jednej, ani drugiej okoliczności.

Przedstawione przez powoda dokumenty, w szczególności bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 20 maja 2013 r. nr (...) (k. 163) mógł dowodzić jedynie wysokości wierzytelności banku, lecz nie wierzytelności powoda. Ponadto wysokość należności banku względem pozwanej wynikająca z bankowego tytułu egzekucyjnego została przez pozwaną skutecznie zakwestionowana. Pozwana bowiem zarzuciła, iż zawarła z bankiem umowę przewłaszczenia na zabezpieczenie udziału wynoszącego 49/100 w prawie własności pojazdu N. (...) (rok prod. 2011, nr nadwozia (...)), z którego bank mógł się zaspokoić, pozostając współwłaścicielem pojazdu. Podkreślić bowiem należy, iż statusu współwłaściciela bank nie utracił, bowiem jedynie pozwana utraciła przysługujący jej udział 51/100 w prawie własności owego pojazdu. Okolicznościom tym powód nie zaprzeczył, mimo iż został zobowiązany do wypowiedzenia się w ich przedmiocie (a nawet przedłużono mu termin do wykonania tego zobowiązania), a twierdzenia pozwanej pozostawały zgodne z przedłożonymi dokumentami, w szczególności z umową kredytu i umową przewłaszczenia, a także dokumentami związanymi z postępowaniem egzekucyjnym, z których wynika nadto, iż bank miał świadomość zarówno faktu zajęcia pojazdu, jak i sprzedaży udziału pozwanej w prawie własności pojazdu. Z dokumentów tych

nie wynika natomiast, aby bank, mając świadomość tego, iż pozostaje współwłaścicielem, uwzględnił zaspokojenie się z przewłaszczonego udziału w pojeździe, uwzględnił to przy obliczeniu wysokości należności pozwanej wskazanej w bankowym tytule egzekucyjnym.

Mając powyższe na względzie Sąd stwierdził, iż powód nie zdołał również wykazać wysokości dochodzonej przez niego wierzytelności, co również stanowiło podstawę oddalenia powództwa.

Na marginesie wskazać należy, iż w związku ze skutecznością powyższych zarzutów, pozwalających na oddalenie powództwa, bezprzedmiotowe stało się rozważenie wniesionego przez pozwaną „z ostrożności procesowej” zarzutu przedawnienia. Skoro bowiem powód nie wykazał ani tego, iż jest wierzycielem pozwanej, ani wysokości dochodzonego roszczenia, niemożliwym było ustalenie czy i kiedy przedawnienie roszczeń względem powoda nastąpiło.

W powyższych okolicznościach Sąd oddalił powództwo, o czym orzekł w punkcie I sentencji.

Ze względu na fakt, iż powództwo zostało w całości oddalone, Sąd uznał, że powód jest stroną przegrywającą w niniejszej sprawie w całości, a pozwana – stroną w całości wygrywającą sprawę.

W tych okolicznościach o kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Wskazać należy, iż stosownie do art. 98 § 1 i 3 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu), zaś do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa. Natomiast według art. 99 k.p.c. stronom reprezentowanym przez radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa zwraca się koszty w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata.

Pozwana była w niniejszej sprawie reprezentowana przez radcę prawnego i nie wykazała poniesienia innych kosztów procesu, wobec czego należne jej koszty procesu obejmowały jedynie wynagrodzenie pełnomocnika procesowego. Wynagrodzenie pełnomocnika w niniejszej sprawie, zgodnie z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804) stanowiło 7.200 zł. W związku z powyższym w punkcie II sentencji Sąd postanowił zasądzić od powoda na rzecz pozwanej kwotę 7.200 zł tytułem kosztów procesu.

Mając powyższe na względzie Sąd orzekł jak w sentencji.

Sygn. akt **VIII GC 291/16**

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)

(...)

S., (...)